

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne		Kod przedmiotu		D.-ChBOiPCh			
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo							
Profil kształcenia		praktyczny							
Poziom studiów		Pierwszego stopnia							
Specjalność									
Forma studiów		stacjonarny							
Semestr studiów		VI							
Tryb zaliczenia przedmiotu		Egzamin		Liczba punktów ECTS				Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Całkowita	7,5	Zajęcia kontaktowe	7		Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym
		Całkowita	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć					Waga w %
Wykład		30	30	Egzamin - sprawdzian pisemny lub ustny					30%
Ćwiczenia praktyczne - symulacja wysokiej wierności		10	10	Zaliczenie – sprawdzian praktyczny					25%
Zajęcia praktyczne		40	40	Zaliczenie na ocenę - sprawdzian praktyczny					25%
Praktyka zawodowa		80	80	Zaliczenie na ocenę - sprawdzian praktyczny					10%
Praca własna studenta		15	0	Zaliczenie- praca pisemna - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (<i>case study</i>) wraz z przeglądem piśmiennictwa					10%
Razem:		175	160					Razem	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)						Efekty kierunkowe	Formy zajęć
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:									
Wiedza	1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;						D.W1.	wykład
	2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;						D.W2.	wykład
	3.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;						D.W4	wykład
	4.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarstwa w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;						D.W3.	wykład
	5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;						D.W5.	wykład
	6.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);						D.W7.	wykład
	7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;						D.W8.	wykład, praca własna studenta
	8.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;						D.W9.	wykład
	9.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;						D.W10.	wykład
	10.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);						D.W11.	wykład
	11.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;						D.W12.	wykład
	12.	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;						D.W13.	wykład
	13.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;						D.W14.	wykład, praca własna studenta
	14.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;						D.W15.	wykład, praca

				własna studenta
15.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	D.W16.	wykład, praca własna studenta	
16.	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;	D.W17.	wykład, praca własna studenta	
17.	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	B. W3.	wykład praca własna studenta,	
18.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	B. W9.	wykład, praca własna studenta	
19.	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	B. W20.	wykład	
20.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interdyscyplinarnych;	B. W45.	wykład	
21.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	B. W46.	wykład	
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:				
Umiejętności	1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	D.U1.	praca własna studenta, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D.U2.	praca własna studenta, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D.U3.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	D.U4.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D.U5.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D.U6.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D.U7.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	8.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D.U9.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	9.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłąbnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U10.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	10.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	D.U14.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	11.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U15.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	12.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.U16.	zajęcia praktyczne,

				praktyka zawodowa
13.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D.U17.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
14.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D.U18.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
15.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D.U19.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
16.	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	D.U22.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
17.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	D.U23.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
18.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	D.U24.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
19.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	D.U25.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
21.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	D.U27.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
22.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarskiej;	B. U6.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
23.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interdyscyplinarnego;	B. U23.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
24.	stosować zabiegi przeciwwzapalne;	C.U13.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
25.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej;	C.U14.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
26.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	C.U15.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
27.	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	C.U17.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
28.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	C.U22.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
29.	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	C.U23.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
30.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	C.U24.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
30.	przewodzą gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych;	C.U26.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
31.	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	C.U27.		zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa

	32.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	C.U34.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	33.	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	C.U29.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	34.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	C.U30.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	35.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	C.U31.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	37.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;34.	C.U33.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	38.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	C.U34.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	39.	zakładać odzież operacyjną;	C.U37.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	40.	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	C.U38.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	41.	usunąć szwy z rany;	C.U39.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	42.	przewodzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	C.U40.	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	43.	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;	C.U51.	praca własna studenta, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:				
Kompetencje społeczne	1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowanie godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	KS.1.	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	2.	przestrzeganie praw pacjenta i zasad humanizmu;	KS.2.	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	3.	samodzielne i rzetelne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	KS.3.	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	4.	ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	KS.4.	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	5.	zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	KS.5.	praca własna studenta, wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	6.	przewidywanie i uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	KS.6.	wykład, zajęcia praktyczne

				praktyka zawodowa
	7.	dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.7.	praca własna studenta, wykład, zajęcia praktyczne praktyka zawodowa

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny z wykorzystaniem technik multimedialnych, wykład problemowy.
Tematyka zajęć	
<p>Ostre stany chirurgiczne w obrębie przewodu pokarmowego</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem w ostrych stanach chirurgicznych Krwawienie z przewodu pokarmowego (górnego i dolnego odcinka) Model opieki pielęgniarstwa nad chorym z krwawieniem z przewodu pokarmowego Niedrożność przewodu pokarmowego – rodzaje i przyczyny Opieka nad pacjentem z niedrożnością przewodu pokarmowego Model opieki pielęgniarstwa nad chorym z niedrożnością mechaniczną <p>Ostre choroby jamy brzusznej</p> <ul style="list-style-type: none"> Ostre zapalenie trzustki – etiologia, objawy, leczenie Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z ostrym zapaleniem trzustki Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego Rozlane zapalenie otrzewnej Modele opieki pielęgniarstwa w ostrych stanach jamy brzusznej <p>Choroby gruczołów dokrewnych w chirurgii</p> <ul style="list-style-type: none"> Wybrane schorzenia tarczycy Nadczynność tarczycy – obraz kliniczny i leczenie Model opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z nadczynnością tarczycy Opieka nad pacjentem po zabiegu usunięcia gruczołu tarczowego <p>Przepukliny i chirurgia ściany jamy brzusznej</p> <ul style="list-style-type: none"> Przepukliny brzuszne – rodzaje i leczenie Opieka nad pacjentem z przepukliną brzuszną Model opieki pielęgniarstwa w okresie okołoperacyjnym <p>Choroby naczyń w chirurgii</p> <ul style="list-style-type: none"> Wybrane choroby naczyń tętniczych i żylnych Objawy, diagnostyka i leczenie chorób naczyniowych Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami naczyń Profilaktyka powikłań naczyniowych <p>Chirurgia onkologiczna – rak piersi</p> <ul style="list-style-type: none"> Rak piersi – podstawy kliniczne i leczenie chirurgiczne Opieka pielęgniarstwa nad pacjentką po mastektomii Powikłania pooperacyjne i ich profilaktyka Rehabilitacja i wsparcie psychiczne pacjentki 	

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Ćwiczenia praktyczne - symulacja wysokiej wierności	Symulacja medyczna wysokiej wierności.
Tematyka zajęć	
<p>Ostre stany chirurgiczne przewodu pokarmowego</p> <ul style="list-style-type: none"> Postępowanie pielęgniarstwa u pacjenta z krwawieniem z przewodu pokarmowego Wczesne rozpoznanie zagrożenia życia u pacjenta chirurgicznego <p>Ostre choroby jamy brzusznej</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem z ostrym zapaleniem trzustki Postępowanie pielęgniarstwa u pacjenta z ostrym zapaleniem wyrostka robaczkowego <p>Choroby tarczycy</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem z nadczynnością tarczycy – rozpoznanie objawów i monitorowanie Postępowanie pielęgniarstwa u pacjenta po zabiegu usunięcia tarczycy (powikłania, obserwacja) <p>Przepukliny brzuszne</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem z przepukliną w okresie okołoperacyjnym Rozpoznawanie powikłań po zabiegu operacyjnym przepukliny <p>Rak piersi</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentką po mastektomii Edukacja pacjentki po zabiegu chirurgicznym 	

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Zajęcia praktyczne	Metoda sytuacyjna, ćwiczenia praktyczne warunkach rzeczywistych
Tematyka zajęć	
<p>Student wykonuje czynności pod nadzorem opiekuna, zgodnie z kompetencjami</p> <p>Ostre stany chirurgiczne przewodu pokarmowego</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem z krwawieniem z przewodu pokarmowego Ocena stanu pacjenta z objawami wstrząsu i krwawienia Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych (np. endoskopia) Opieka nad pacjentem z niedrożnością przewodu pokarmowego Monitorowanie stanu pacjenta i wczesne rozpoznawanie powikłań <p>Ostre choroby jamy brzusznej</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem z ostrym zapaleniem trzustki Opieka nad pacjentem z ostrym zapaleniem wyrostka robaczkowego Opieka nad pacjentem z rozlanym zapaleniem otrzewnej Monitorowanie bólu i parametrów życiowych Przygotowanie pacjenta do leczenia operacyjnego <p>Choroby tarczycy</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem z chorobami tarczycy Ocena stanu pacjenta z nadczynnością tarczycy Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego tarczycy Opieka nad pacjentem po zabiegu usunięcia tarczycy Obserwacja powikłań pooperacyjnych <p>Przepukliny brzuszne</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem z przepukliną brzuszną Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego Opieka nad pacjentem po operacji przepukliny Profilaktyka powikłań pooperacyjnych <p>Choroby naczyń</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentem z chorobami naczyń tętniczych i żylnych Monitorowanie krążenia obwodowego Profilaktyka powikłań (np. zakrzepica, owrzodzenia) Pielęgnacja kończyn z zaburzeniami krążenia <p>Rak piersi</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka nad pacjentką z rakiem piersi Przygotowanie pacjentki do zabiegu mastektomii Opieka nad pacjentką po zabiegu operacyjnym Pielęgnacja rany pooperacyjnej i drenażu Edukacja pacjentki (rehabilitacja, profilaktyka powikłań) 	

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Praktyka zawodowa	Metoda sytuacyjna, ćwiczenia praktyczne w warunkach rzeczywistych
Tematyka zajęć	
<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> obserwuje przebieg opieki nad pacjentem uczestniczy w działaniach zespołu terapeutycznego wykonuje wybrane czynności pod nadzorem pielęgniarki/opiekuna praktyk <p>Ostre stany chirurgiczne przewodu pokarmowego</p> <ul style="list-style-type: none"> Obserwacja i udział w opiece nad pacjentem z krwawieniem z przewodu pokarmowego Ocena stanu pacjenta (parametry życiowe, objawy wstrząsu) Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych (np. endoskopia) Udział w monitorowaniu pacjenta i rozpoznawaniu powikłań Współuczestnictwo w opiece nad pacjentem z niedrożnością przewodu pokarmowego <p>Ostre choroby jamy brzusznej</p> <ul style="list-style-type: none"> Obserwacja i udział w opiece nad pacjentem z ostrym zapaleniem trzustki Opieka nad pacjentem z ostrym zapaleniem wyrostka robaczkowego Obserwacja pacjenta z objawami zapalenia otrzewnej 	

<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie bólu, stanu ogólnego i parametrów życiowych • Przygotowanie pacjenta do leczenia operacyjnego
Choroby tarczycy <ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja pacjenta z chorobami tarczycy (np. nadczynność) • Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego • Udział w opiece nad pacjentem po operacji tarczycy • Obserwacja powikłań (np. duszność, zaburzenia głosu, hipokalcemia)
Przepukliny brzuszne <ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja i udział w opiece nad pacjentem z przepukliną • Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego • Opieka nad pacjentem po operacji przepukliny • Profilaktyka powikłań pooperacyjnych
Choroby naczyń <ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja pacjenta z chorobami naczyń tętniczych i żylnych • Ocena krążenia obwodowego (kolor skóry, temperatura, tętno) • Udział w profilaktyce powikłań (zakrzepica, owrzodzenia) • Pielęgnacja pacjenta z zaburzeniami krążenia
Rak piersi <ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja i udział w opiece nad pacjentką z rakiem piersi • Przygotowanie pacjentki do zabiegu operacyjnego (mastektomia) • Opieka nad pacjentką po zabiegu • Pielęgnacja rany pooperacyjnej i obsługa drenażu • Edukacja pacjentki (rehabilitacja, profilaktyka powikłań)

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Praca własna studenta	Metoda projektu, praca z tekstem: projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), analiza dowodów naukowych w artykułach naukowych i analiza wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa w chirurgii w oparciu o przegląd piśmiennictwa.
Tematyka zajęć	
Projekt procesu pielęgnowania – pacjent w ostrym stanie chirurgicznym Temat ogólny: Opracowanie procesu pielęgnowania na podstawie indywidualnego przypadku pacjenta hospitalizowanego z powodu ostrego schorzenia chirurgicznego. Zakres projektu Student opracowuje case study pacjenta z jednego z obszarów: <ul style="list-style-type: none"> • krwawienie z przewodu pokarmowego • niedrożność przewodu pokarmowego • ostre zapalenie trzustki • ostre zapalenie wyrostka robaczkowego / zapalenie otrzewnej • choroby tarczycy (np. stan po tyreoidotomii) • przepuklina brzuszna • choroby naczyń • rak piersi (okres okołoperacyjny) Elementy projektu <ul style="list-style-type: none"> • charakterystyka pacjenta (wywiad, stan kliniczny) • identyfikacja problemów pielęgnacyjnych (ostrych i pooperacyjnych) • diagnozy pielęgniarstwa • plan opieki: <ul style="list-style-type: none"> ○ cele ○ interwencje ○ uzasadnienie działań • monitorowanie stanu pacjenta (parametry, objawy alarmowe) • profilaktyka powikłań (np. wstrząs, zakażenie, powikłania zakrzepowe) • ewaluacja opieki Analiza artykułu naukowego (EBP) Temat: Analiza dowodów naukowych dotyczących wybranego problemu pielęgniarstwa w ostrych stanach chirurgicznych. Obszary do wyboru: <ul style="list-style-type: none"> • postępowanie w krwawieniu z przewodu pokarmowego • opieka nad pacjentem z ostrym zapaleniem trzustki • profilaktyka powikłań pooperacyjnych • opieka nad pacjentem po tyreoidotomii • opieka nad pacjentką po mastektomii 	

- profilaktyka zakrzepicy i powikłań naczyniowych

Zakres analizy:

- cel i problem badawczy
- metodyka badań
- wyniki
- wnioski dla praktyki pielęgniarskiej
- możliwość zastosowania w opiece nad pacjentem

ANALIZA WYTYCZNYCH I ZALECEŃ

Przegląd wytycznych klinicznych

Temat:

Analiza aktualnych wytycznych dotyczących opieki nad pacjentem w ostrych stanach chirurgicznych.

Obszary:

- postępowanie w krwawieniach z przewodu pokarmowego
- opieka nad pacjentem po operacjach jamy brzusznej
- leczenie i monitorowanie ostrego zapalenia trzustki
- opieka pooperacyjna (np. po mastektomii, tyreoidektomii)
- profilaktyka powikłań zakrzepowo-zatorowych
- bezpieczeństwo pacjenta chirurgicznego

Zakres pracy:

- identyfikacja źródeł (wytyczne, rekomendacje)
- analiza zaleceń
- odniesienie do praktyki klinicznej
- porównanie z obserwowaną opieką podczas praktyk

Literatura podstawowa:

1.	Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego / red. Elżbieta Walewska; Antonii Czupryna [et al.]. - Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2020
2.	Pielęgniarstwo w chirurgii: wybrane problemy z praktyki pielęgniarskiej oddziałów chirurgii ogólnej / Wojciech Kapała. - Wyd. 2 uzup. - Lublin: Czelej, 2006.
3.	Chirurgia / red. Wojciech Noszczyk Chirurgia. T. 1 i 2 red. Wojciech Noszczyk; Piotr Andziak, Jerzy Arendt [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop.1, 2019

Literatura uzupełniająca:

1.	Chirurgia = Surgery / Bruce E. Jarrell, Anthony R. Carabasi; red. wyd. pol. Wojciech Rowiński; tł. z ang. Tomasz Borkowski [et al.]. - Wyd. 1 pol., dodr. - Wrocław : Urban & Partner, cop. 2007.
2.	Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa chirurgicznego i operacyjnego: [praca zbiorowa / pod red. Zbysława Wojciecha Grajka]. - Suwałki: Wydawnictwo Uczelniane Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika, cop. 2010.